

Τὸ ξεπούλημα τῆς Μονῆς Τοπλοῦ, ἡ βεβήλωση μιᾶς Ἀγιασμένης γῆς

Σὲ ἕκταση 26.000 στρεμμάτων πού ἀνήκουν στὴν Ἱερὰ Μονὴ Τοπλοῦ, ἡ ὁποία τελεῖ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἐτοιμάζεται ἀνέγερση πολυτελοῦς ξενοδοχειακοῦ συγκροτήματος. Περιλαμβάνει τὴν δημιουργία πέντε πολυτελῶν μονάδων μὲ δυναμικότητα 7.500 κλινῶν¹, «χωριά» παραθεριστικῶν κατοικιῶν 950 κατοίκων τὸ καθένα (474 βίλες καὶ 495 διαμερίσματα), τρία γήπεδα γκολφ διεθνῶν προδιαγραφῶν, συνεδριακὸ κέντρο, ἀθλητικὲς καὶ πολιτιστικὲς ἐγκαταστάσεις, μαρίνα, θέατρο, ἐκθεσιακὰ καὶ ἐμπορικὰ κέντρα². Τὸ ἔργο θὰ ἀναπτυχθεῖ στὴν περιοχὴ «Κάβο Σίδερο», στὰ διοικητικὰ ὄρια τῶν Δήμων Σητείας καὶ Ἰτάνου τῆς Κρήτης.

Ἡ περιοχὴ αὐτὴ ἔχει τραβήξει τὸ ἐνδιαφέρον μιᾶς τέτοιας ἐπιχειρηματικῆς δραστηριότητος ἤδη ἀπὸ τὴν δεκαετία τοῦ 60, ἀλλὰ πῆρε κοντὰ σαράντα χρόνια γιὰ νὰ προσεγγίσει τὴν φάση ὑλοποίησης τοῦ «ὀράματος». Τὸ 1995, ἡ βρετανικὴ ἐταιρία «Loyalward» (σήμερα «Minoan Group») κέρδισε τὸ διεθνῆ μειοδοτικὸ διαγωνισμὸ γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ χώρου γιὰ χρῆση 40 ἐτῶν, μὲ δυνατότητα παράτασης γιὰ ἄλλα 40! Τὸ ὕψος τῆς ἐπένδυσης ὑπερβαίνει τὰ 1,2 δισ. Εὐρώ. Ἡ ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν κωλύεται ἔκτοτε λόγω τῶν ποικίλων καὶ πολλαπλῶν ἀντιδράσεων ἀπὸ ὀργανώσεις τῆς Ἑλλάδας καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ (καὶ κυρίως τῆς Μ. Βρετανίας). Τὸ θέμα ἔχει φτάσει στὸ Συμβούλιο Ἐπικρατείας ὅπου ἀναμένεται ἀκόμα ἡ ἐκδοσὴ τῆς ἐπίσημης ἀπόφασής της γιὰ τὸ ἂν θὰ ἀκυρωθεῖ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφαση πού ἐκδόθηκε τὸν Φεβρουάριο 2007, ἡ ὁποία καὶ νομιμοποίησε τότε τὴν χρῆση τῆς ἕκτασης αὐτῆς γιὰ τουριστικὴ ἐκμετάλλευση. Οἱ ἀντιδράσεις συνεχίζονται καὶ μὲ τὴν μορφή συγκέντρωσης ὑπογραφῶν κατὰ τῆς βεβήλωσης τοῦ Μοναστηριακοῦ χώρου (μπορεῖτε νὰ υπογράψετε καὶ ἐσεῖς στὸ <http://www.thepetitionsite.com/1/Save-the-Cretan-landscape>).

Ἄραγε, μετὰ τὸ πέρας τῆς 80ετίας, τί θὰ ἀπογίνουν ὅλες αὐτὲς οἱ ἐγκαταστάσεις; Θὰ μετατραποῦν σὲ ἓνα ἀπέραντο ἀρχονταρῖκι; θὰ γίνουν μουσεῖο βυζαντινῶν εἰκόνων καὶ κειμηλίων τῆς Μονῆς; Μήπως μετατρέψουν τὰ συνεδριακὰ κέντρα σὲ χώρους σύναξης Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἢ (μιὰ καὶ τέτοιες δὲν γίνονται πλέον) τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν; Ἡ θὰ γκρεμιστοῦν ὅλα, καὶ θὰ γίνουν καὶ πάλι χωράφια καὶ βοσκότοποι; Αὐτὸ

¹ www.capital.gr, Φάνη Γαβρινιώτη, «Minoan Group: Πρὸς ἀπεμπλοκὴ ἢ ἐπένδυση τοῦ Π1,2 δισ. στὴν Κρήτη, 12/03/08»

² <http://eyploia.aigaio-net.gr/modules.php?name=News&file=article&sid=1544>, Δανάης Ἰωάννου, «Μπίζνες στὴ Μονὴ Τοπλοῦ: Γήπεδα γκολφ στὴ Κρήτη»;

μαλλον θυμίζει λίγο τό ... «πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δικά μας θά'ναι». Κατ' ἐπέκταση ἐτοιμάζουμε μία σύγχρονη «ἄλωση» ἀπὸ μόνοι μας.

Πολλές ἀντιδράσεις ἀλλὰ καὶ ἐλλείψεις ἀντιδράσεων.

Παρόλη τὴν σωρεία ἀντιδράσεων ἀπὸ ὀργανισμοὺς γιὰ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος, οἰκολόγους, ἀρχαιολόγους, δήμους, ραδιοφωνικοὺς σταθμοὺς, κόμματα τῆς ἀντιπολίτευσης καὶ ἄλλους, τὸ ΥΠΕΧΩΔΕ ἐνέκρινε πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο τὴ Μελέτη Περιβαλλοντικῶν Ἐπιπτώσεων τοῦ ἔργου. Ἴσχυρά μέλη τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης ἐπίσης συμφωνοῦν πρὸς τὴν ἐμπορικὴ ἐκμετάλλευση τοῦ χώρου. Καὶ ὅλα αὐτὰ βέβαια στὸν βωμὸ τῆς προόδου, τῆς δημιουργίας νέων θέσεων ἐργασίας, τῆς οἰκονομικῆς εὐρωστίας τοῦ τόπου κλπ κλπ

Ἐντύπωση ὅμως μας προκαλεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι τὴν στιγμὴ πού γράφεται τὸ παρὸν σχόλιο δὲν μπορέσαμε νὰ βροῦμε ἀναφορὲς σὲ ἐπίσημες ἀντιδράσεις ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀλλὰ οὔτε καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κάτι τὸ ὁποῖο μας δημιουργεῖ ιδιαίτερες ἀνησυχίες.

Τὸ μὲν Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἔχει δεῖξει μία ιδιαίτερη εὐαισθησία καὶ κινητικότητα τὴν τελευταία δεκαετία στὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος. Πῶς γίνεται λοιπὸν νὰ ξέφυγε κάτι τέτοιο, εἰδικότερα μάλιστα ὅταν ἡ πληθώρα τῶν μέχρι τώρα ἀντιδράσεων ἀπὸ τρίτους ἔχει σὰν κεντρικὴ ιδέα τις συνέπειες τῆς ἀνέγερσης καὶ λειτουργίας τῶν ξενοδοχειακῶν ἐγκαταστάσεων στὸ περιβάλλον; Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, παρόλο τοῦ ὅτι ἡ Μονὴ Τοπλοῦ ὑπάγεται ἐκκλησιαστικὰ στὸ Φανάρι, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ κινητοποιηθεῖ ἐπίσημα σὲ ἕνα τόσο σοβαρὸ θέμα, ὅπως κάνει π.χ. γιὰ τὴν προστασία τοῦ ἀβάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους; Ἡ μόνη λογικὴ ἐξήγηση εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχει ικανὴ πληροφόρηση πρὸς τοὺς ἀρμοδίους τῶν δυὸ Ἐκκλησιαστικῶν φορέων γιὰ τὸ τί συμβαίνει στὸν «Κάβο Σίδερο».

Μεγάλη θύελλα ἀντιδράσεων ἔρχεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ (καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια, ἀπὸ ἐκεῖ πήραμε καὶ ἐμεῖς γιὰ πρώτη φορά τὴν πληροφορία τῆς ἐπικειμένης καταστροφῆς!!). Μπορεῖ μερικοὶ νὰ υποβιβάζουν τις ἀντιδράσεις αὐτὲς σὲ οἰκολογικὲς φιλολογίες ἐκ τῶν «ἔξω», λὲς καὶ ἡ προστασία τοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡ πολιτισμικὴ παράδοση δὲν εἶναι σύμφωνη μὲ τὸ ὀρθόδοξο ἐκκλησιαστικὸ πνεῦμα!. Στὸ κάτω-κάτω δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει τὸ περιβάλλον ἢ ἡ παράδοση, εἴτε ὡς θρησκευόμενους Ἑλληνες ἢ «σκέτους» Ἑλληνες; Ἀπὸ τις πλείστες ἀναφορὲς παραθέτουμε ἐνδεικτικὰ τὸν Oliver Rackham καὶ τὴν Jennifer Moody οἱ ὁποῖοι, ὅπως προαναφέραμε, ὀργανώνουν καὶ τὴν συλλογὴ ὑπογραφῶν ἐνάντια στὴν ἐπικείμενη οἰκολογικὴ καὶ πολιτιστικὴ καταστροφή. Σὲ πρόσφατο ἄρθρο τοῦ Guardian³ διαβάζουμε:

Ο Dr Oliver Rackham, καθηγητῆς ἱστορικῆς οἰκολογίας καὶ καθηγητῆς τοῦ Corpus Christi College στὸ Πανεπιστήμιο Cambridge, πού ἔχει γράψει ἕνα βιβλίον γιὰ τὴν γέννηση τοῦ Κρητικοῦ τοπίου, εἶπε: «ἡ ἐπέδωση εἶναι ἀποκρουστικὰ ἀταίριαστη μὲ τὸ περιβάλλον σ' αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Ἑλλάδας. Εἶναι μία ἀπὸ τις πιὸ ξηρὲς περιοχὲς στὴν Εὐρώπη. Ἡ ἐπέδωση δὲν εἶναι ἀειφόρος γιατί θὰ ἀπαιτηθοῦν τεράστιες ποσότητες νεροῦ».

Ἀκόμα στὸ ἴδιο ἄρθρο, ἡ Jennifer Moody, ἐρευνήτρια στὸ Τμῆμα Κλασικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Τέξας, εἶπε: «Ἀπ' ὅσο γνωρίζουμε, δὲν ἔχει γίνῃ μελέτη ἀρχαιολογικῶν

³ «The Guardian» <http://www.guardian.co.uk/world/2008/mar/05/greece.pollution>

ἐπιπτώσεων. Τὰ ἐρείπια εἶναι εὐαίσθητα καὶ δὲν θὰ ἀντέξουν μὲ τὴ δόμηση «Οἱ ἐπενδυτὲς προτείνουν ἀφάλατωση, ἀλλὰ ἓνα μεγάλο ἐργοστάσιο ἀφάλατωσης θὰ κάνει περαιτέρω ζημιὰ στὸ οἰκοσύστημα: εἴτε θὰ καλύψει μίᾳ μεγάλη ἔκταση γῆς μὲ ἠλιακοὺς συλλέκτες εἴτε θὰ ἀπαιτήσῃ πολὺ μεγάλη ποσότητα ἐνέργειας, ποὺ εἶναι ἀνεπαρκῆς στὴν Ἑλλάδα. Ἐδῶ εἶναι ἓνα ὀλόκληρο τοπίο ἀρχαίων ἀναβαθμιδῶν, ἀγρῶν μικρῶν ὑδροφραγμάτων. Πουθενὰ ἀλλοῦ, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὰ ἀπόμερα νησάκια, δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ δεῖ μὲ τί ἔμοιαζε ἡ καλλιεργούμενη ὑπαίθρος τῆς Μεσογειακῆς ἀρχαιότητος. Ὅλη ἡ χερσόνησος ... εἶναι μίᾳ ἀρχαιολογικῆς περιοχῆς, μὲ μεγάλο δυναμικὸ γιὰ ἔρευνα καὶ ἀξίζει νὰ προστατευθεῖ ἔτσι ὅπως εἶναι» καὶ τίς χωματοργικὲς ἐργασίες. Τὸ ΟἶκοΚρήτη⁴, ἓνα δίκτυο περιβαλλοντικῶν ὁργανώσεων τῆς Κρήτης, εἶπε ὅτι ἔγραψε σὲ 11 ὑπουργεῖα προσπαθώντας νὰ σταματήσει τὸ ἔργο ἀλλὰ μάταια. Ἔχουμε ἀνησυχήσει πάρα πολὺ μὲ τὴν κλίμακα τοῦ ἔργου».⁵

Δὲν εἶναι εἰρωνεία καὶ ντροπὴ γιὰ ἐμᾶς! Νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸν τόπο μας καὶ τὴν παράδοσή μας στὴν Βρετανία ἐνῶ ἐμεῖς στὴν Ἑλλάδα νὰ αὐτοκαταστρεφόμεστε;

Ἡ Ἱεροσουλία σὲ ὄλο τῆς τὸ μέγεθος

Λόγω ἔλλειψης ἐπαρκῶν ἱστορικῶν στοιχείων, πολλοὶ ἀμφισβητοῦν τὴν ἐγκυρότητα ἰδιοκτησίας τῆς περιοχῆς στὴν Μονὴ Τοπλοῦ, ἡ ὁποία, ὅπως καὶ νὰ ἔχουν τὰ πράγματα, ἰδρύθηκε ἐκεῖ στὴν Κρήτη, στὸν Κάβο Σίδερο, στὸ «Ἀκρωτήρι τῆς Παναγιάς» περὶ τὸν 15ο μ.Χ. αἰώνα. Σήμερα ἡ Μονὴ τελεῖ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσία τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ ἱστορία τῆς Μονῆς εἶναι δυσελλώδης, τῆς ἔχουν ἐπιτεθεῖ πειρατές, Τοῦρκοι καὶ ἄλλοι. Ἐπειτα ἀπὸ τὴ σφαγὴ τῶν μοναχῶν ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ 1821, ἡ Μονὴ ἦταν ἐρημωμένη μέχρι τὸ 1828. Τὸ 1866, τὸ χρόνο τῆς μαζικῆς ἐξέγερσης τῶν Κρητικῶν, γιὰ ἄλλη μίᾳ φορὰ οἱ Τοῦρκοι τὸ ἐρήμωσαν. Βασανιστήρια καὶ ἐκτελέσεις μοναχῶν ἔλαβαν χώρα στὸ χωρὸ τῆς Μονῆς. Παρ' ὅλη τὴ δύσκολη ἱστορία της, πολλὰ ἔργα τέχνης ἔχουν σωθεῖ στὴν Μονὴ Τοπλοῦ. Ἀρκετὲς διακεκριμένες εἰκόνες, μέσα στὶς ὁποῖες καὶ ἡ εἰκόνα «Ἄξιόν Ἔστι», ποὺ φιλοτέχνησε ὁ Ι. Κορνάρος τὸ 1770⁶. Τὸ 2002 δημιουργεῖται τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Κοινωφελὲς Ἰδρυμα «Παναγία ἡ Ἀκρωτηριανή» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας τὸ ὁποῖο, μέσω τοῦ ἐπταμελοῦς διοικητικοῦ συμβουλίου του, διαχειρίζεται μεταξύ ἄλλων καὶ τὴν περιουσία τῆς Μονῆς Τοπλοῦ.

Ἡ ἔκταση αὐτὴ βέβαια τῶν 26.000 στρεμμάτων, χρησιμοποιήθηκε ἀπὸ τὴν Μονή, κατεξοχὴν ὡς καλλιεργήσιμος χωρὸς ἢ ὡς βοσκότοπος ἀπὸ μοναχοὺς, ἱερεῖς καὶ λαϊκοὺς. Τὸ γεγονός αὐτὸ ὅμως δὲν ἀναιρεῖ τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου. Ἀκόμα καὶ ἂν κανεὶς ἐφαρμόσει τὴν λογικὴ ὅτι μόνον μέρος τῆς συνολικῆς ἔκτασης ποὺ ἀνήκει σὲ μίᾳ Ἱερᾷ Μονῇ μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ὡς «ἱερός», ποῖος μπορεῖ νὰ θέσει τὰ ὅρια καὶ ποῖα εἶναι αὐτά; Ἐκατὸ μέτρα ἀπὸ τὸ ἀρχονταρῖκι; Ἐνα χιλιόμετρο ἀπὸ τὰ κελιά; Δυὸ χιλιόμετρα ἀπὸ τὸν κῆπο; Καὶ πόσα χιλιόμετρα ἀπὸ τὰ χωράφια καὶ τοὺς βοσκότοπους τῆς Μονῆς; Μὰ ...καὶ αὐτὰ μέρος τῆς Μονῆς δὲν εἶναι;

⁴ <http://www.ecocrete.gr/>

⁵ Απόδοση στα Ελληνικά: Κ.Φ. <http://www.ecocrete.gr/index.php?option=content&task=view&id=4600>

⁶ <http://www.crete-today.com/sightsgr/toplou.htm>

Πόσοι καὶ πόσοι ἀπλοῖκοι μοναχοὶ καὶ ἀσκητὲς δὲν περπάτησαν ἢ καλλιέργησαν στοὺς τόπους αὐτοὺς; Πόσοι καὶ πόσοι δὲν τελοῦσαν τὴν νοερὰ προσευχὴ ἐν μέσῳ τῶν τόπων αὐτῶν; Καὶ πόσοι ἄραγε ἀπὸ αὐτοὺς ἀσκήτευσαν ἀπομονωμένοι σὲ αὐτὴ τὴν τεράστια ἔκταση ἀναζητώντας τὴν ἀπόλυτη ἡσυχαστικὴ ζωὴ; Καὶ ... πόσοι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ βασανίστηκαν καὶ σφαγιασθήκαν ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς πειρατὲς δὲν ἐμαρτύρησαν στὰ χωράφια αὐτά;; Μήπως γνωρίζουμε τὰ ἀκριβῆ σημεῖα μὲ λεπτομέρεια δορυφορικῶν συντεταγμένων γιὰ νὰ ξέρουμε τί θεωρεῖται ὡς ἀπόλυτο μέρος μαρτυρίου καὶ τί ὄχι;;

Ἐπομένως δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ἱερότητα καὶ τὴν ἀγιότητα (ἐξαγιασμός καὶ μέσω προσευχῆς πέντε αἰῶνων ἀλλὰ καὶ μέσω ὧσων μαρτύρησαν χύνοντας τὸ αἷμα τους) τοῦ χώρου τουλάχιστον ἐντὸς - ἐὰν ὄχι καὶ ἐκτὸς - τῶν ὁρίων αὐτῶν τῶν 26.000 στρεμμάτων! Καὶ τί πᾶμε νὰ κάνουμε; Νὰ καταπατήσουμε ἕναν ἱερὸ χῶρο καὶ νὰ τὸν παραδώσουμε σὲ οἰασδήποτε μορφῆς ὑπέρ-κοσμικῆς διασκεδάσεως;

Ἐδῶ στὶς Ἱερὲς Μονὲς ἀπαγορεύεται αὐστηρὰ ἀκόμα καὶ ἡ φιλοξενία ἐγγαμῶν ζευγαριῶν (εὐλογημένα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ μὲ τὰ δεσμὰ τοῦ Γάμου) καὶ ἐμεῖς μιλάμε γιὰ ἀνοχὴ κάθε κοσμικότητας σὲ μοναστικὸ χῶρο ποὺ παραπέμπει τοὺς περισσότερο συνετοὺς παραθεριστὲς σὲ ὑπέρομη ἐκκοσμίκευση, τοὺς δὲ λιγότερο συνετοὺς σὲ Σόδομα καὶ Γόμορα. Μᾶλλον τσουνάμι θὰ σηκώσει ἐκεῖ ὁ καλὸς Θεός, ἴσως καταστροφὴ ἀνάλογη μὲ αὐτὴ τῆς ἐκρήξεως τοῦ ἠφαιστείου τῆς Σαντορίνης ποὺ ὡς γνωστὸν ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς καταστροφῆς τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ τότε, καὶ ἴσως τοῦ Minoan Group – πολιτισμοῦ σήμερα.

Ἀλλὰ δὲν ἔχει ἡ Minoan Group εὐθύνη. Τὴ δουλειὰ τους κάνουν οἱ ἄνθρωποι, business ἔχουν καὶ ἄλλες business θὰ ἀποκτήσουν. ΕΜΕΙΣ ἔχουμε τὴν εὐθύνη καὶ θὰ κριθοῦμε γι' αὐτό. Ἐὰν τοὺς τὸ εἶχαμε ξεκόψει ἐξ ἀρχῆς:

- Θὰ εἶχαν βρεῖ ἐναλλακτικὴ λύση, σὲ ἄλλο κατάλληλο χῶρο καὶ φυσικὰ δὲν θὰ εἶχε δημιουργηθεῖ τὸ τεράστιο αὐτὸ θέμα.
- Θὰ εἶχαν ἴσως εἶχαν πάρει καὶ αὐτοὶ μιὰ γεύση Ὁρθοδοξίας καὶ ὁμορφῆς Ἑλλάδας.

Πόσοι καὶ πόσοι ἀλλοδαποὶ δὲν ἔφυγαν «μαγεμένοι» ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ὅταν φερθήκαμε σωστά; Ἀπὸ μιὰ ἀπλὴ γιὰ γιὰ ποὺ νοικιάζει δωμάτια, ἕνα ἀπλοῖκὸ ταβερνιάρη ποὺ μὲ τόσο καλοσύνη τοὺς περιποιήθηκε χωρὶς νὰ τοὺς κοιτάξῃ στὸ πορτοφόλι, ἀπὸ τὴν φιλοξενία τους κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων τῆς Ἀθήνας τὸ 2004 - ἀκόμα μιλάνε γιὰ αὐτὸ (παρόλες τὶς ἀρχικὲς ἀμφισβητήσεις γιὰ τὴν ἐτοιμότητα τῆς Ἑλλάδας νὰ καλύψῃ τοὺς ἀγῶνες) ... Πόσο μᾶλλον αὐτοὶ ποὺ ἔφυγαν ἐκστατικοὶ (καίτοι ἑτερόδοξοι) μετὰ ἀπὸ μιὰ ἐπίσκεψή τους στὸ Ἅγιον Ὄρος;

Τί γεύση δώσαμε ὅμως στὴν Minoan Group ἄραγε; Ἄς ἀκούσουμε λοιπὸν, τὸ σχόλιο τοῦ προέδρου τῆς τότε Loyalward (σήμερα «Minoan Group»), Christopher Egleton, τὸν Αὐγούστο τοῦ 2000: «...εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον γιὰ ἀλλοδαποὺς νὰ κάνουν δουλειὲς μὲ Ἑλληνας, ἐκτὸς ἂν προέρχονται ἀπὸ τὴν ΕΕ (Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση) καὶ μοιράζονται δῶρα»⁷.

⁷ (πηγὴ: περιοδικὸ ANTI, Πέμπτη, 25 Αὐγούστος 2005)

Ἐδῶ δὲν φαίνεται νὰ ἰσχύει τὸ γνωμικὸ «Φοβοῦ τοῦ Δαναοῦς δῶρα φέροντας» ἀλλὰ μάλλον τὰ ... «Φοβοῦ τοὺς Εἰσοὺς δῶρα φέροντας», «Φοβοῦ τοὺς Δαναοῦς δῶρα κρύπτοντας».

Ἀθήνα, Ιούνιος 2008